

ANLEDNING TILL UNDERSÖKNINGEN

Brand i restaurang den xx-xx-xx.

UNDERSÖKNINGEN UTFÖRD AV

Fredric Jonsson, Räddningstjänsten, tillsammans med personal från länskriminalens tekniska rotel.

HÄNDELSEN

Ett vittne som befann sig några hundra meter från krogen observerade ett "flämtande sken" inne i restaurangen. Mannen körde dit och kunde konstatera att det brann. Han slog larm till SOS via 112. En av deltidsbrandmännen som bor i området såg lågor när han ryckte in till brandstationen. Räddningsstyrkan i X-stad var på plats sex minuter efter larm och påbörjade släckning. Det brann bara i köksdelen och utvändigt släckning genom ett fönster företogs av rökdykarna. Restaurangdelen var rökfylld. Efter några få minuter har lågorna som slog ut ur ett köksfönster släckts. Rökdykarna avancerar framåt och ser hur en sticklåga slår ut från köket in i restaurangdelen. Då sker en mycket snabb, explosionsartad övertändning av hela byggnaden. Rökdykarna får kasta sig baklänges, slangar skärs av och brandfordon panikflyttas. Branden är så intensiv att en gatlykta 20 meter från byggnaden smälter. Kapell till båtar ännu längre från byggnaden antänds av gnistregnet. Som tur var hade rökdykarna inte hunnit att ta sig in i byggnaden när övertändningen kom. Omkring 20 brandmän var insatta i släckningsarbetet. Hela restaurangdelen totalförstörs, endast en murad eldstad återstår. Köket och ett intilliggande rökeri har stora brandskador. Ingen person kom till skada vid branden.

UNDERSÖKNING

Brandplatsen undersöktes dagen efter branden av räddningstjänstens och polisens utredare. Av vittesuppgifter och brandbilden att döma finns primärbrandhärden i köksdelen av restaurangen. Enligt ägaren har kylar och frysar varit de enda elförbrukare som varit i gång i köket vid brandtillfället. Brandbilden talar för att den startat i eller intill en kyl placerad i gången mellan diskrummet och själva köket. Denna kyl hade de kraftigaste skadorna och kompressorn var blå anlöpt. Kompressorn är skickad till SKL för analys. Ett preliminärt resultat från SKL säger att statreläet är förintat eller saknas varför det inte går att säga något om detta har med brandens uppkomst att göra. Det intressanta med denna brand är brandförloppet. Var den snabba övertändningen en brandgasexplosion, "backdraft" eller kan brandfarlig gas vara inblandad? Restaurangen har tillstånd för gasol i köket. Installationen bedöms ha varit utförd på rätt sätt. Flaskorna av typen P 19 var förvarade i ett skåp med ventilation till det fria. Huvudavstängningsventilen i köket var stängd. Flaskorna var, av vikten att döma, så gott som fulla efter branden. Den fasta gasolinstallationen bedöms inte ha påverkat brandförloppet.

I restaurangdelen återfanns resterna av tre stycken sk terrassvärmare. Varje värmare var ansluten till sin gasolflaska av typen P 11. På alla de tre flaskorna var ventilpaketet helt borta och flaskorna var tomma efter branden. Enligt ägaren skall det ha funnits gas i flaskorna i samband med branden. Flaskorna var av ståltyp och försedda med en övertrycksventil som enligt uppgift löser ut när trycket i flaskan är 25 bar (+/- 10%). Trycket i flaskan är beroende av den kondenserade vätskans ångtryck. Vid +65°C är propans ångtryck 25 bar. Flaskorna behöver således bara varit uppvärmda till 65°C under en viss tid för att även vätskan skall ha antagit temperaturen. Säkerhetsventilen har då öppnats och gasol har strömmat ut i lokalen. Eftersom det inte brann i denna del av byggnaden har gasen blandats med oförbrända brandgaser och luft. När sticklågan från branden i köket kommer ut i restaurangdelen antänds blandningen och ger en nästintill explosionsartad övertändning. Enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor får inte gasflaskor förvaras i en publik lokal. Det skall finnas tillstånd och de skall förvaras avskilt i klass EI30 med ventilation till det fria.

ERFARENHETER

- Terrassvärmare bör inte förvaras inomhus. Fler och fler altaner byggs in med glaspartier och då finns risk för denna typ av händelser med gasol.
- Det är viktigt, inte minst för räddningspersonalens säkerhet, att lagen om brandfarliga och explosiva varor följs.

- Det är viktigt att brandbefälet i sin orientering kan bedöma om det finns risk för att brandfarlig gas är inblandad i branden.